

2024/2019

2024.8.12.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU, EURATOM) 2024/2019 RENDELETE

(2024. április 11.)

az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló 3. jegyzőkönyv módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 256. cikke (3) bekezdésére és 281. cikke második bekezdésére,

tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 106a. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel a Bíróság kérelmére,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2015/2422 rendeletének ⁽³⁾ megfelelően a Bíróság 2017. december 14-én jelentést terjesztett az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság elé az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 267. cikke szerinti előzetes döntés meghozatalára vonatkozó hatáskörmegosztást érintő esetleges változtatásokról. Az említett jelentésben a Bíróság úgy ítélte meg, hogy abban az időben nem volt szükséges változtatásokat javasolni az EUMSZ 267. cikke alapján előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elbírálásának módját illetően. Mindazonáltal ugyanabban a jelentésben a Bíróság rámutatott, hogy bizonyos konkrét ügycsoportokban az előzetes döntéshozatali hatáskörnek a Törvényszékre történő későbbi átruházása nem zárható ki, amennyiben a Bírósághoz intézett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek száma és összetettsége olyan mértéket ér el, hogy a megfelelő igazságszolgáltatás megköveteli e hatáskör-átruházást. Másfelől az ilyen hatáskör-átruházás megfelel a Nizzai Szerződés megszövegezői részéről fennálló szándéknak, akik azáltal kívánták erősíteni az Unió igazságszolgáltatási rendszerének hatékonyságát, hogy lehetőséget biztosítanak a Törvényszéknek az említett kérelmek elbírálásában való részvételre.
- (2) A Bíróság statisztikái szerint mind a folyamatban lévő előzetes döntéshozatali ügyek száma, mind az ilyen ügyek elbírálására fordított átlagos idő emelkedik. Mivel az előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket gyorsan el kell bírálni annak érdekében, hogy a nemzeti bíróságok biztosíthassák a hatékony jogorvoslathoz való jogot, a jelenlegi helyzetet kezelni kell. Ez a helyzet nem csupán az évről évre a Bíróság elé terjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek magas számának tudható be, hanem annak is, hogy egyre több olyan kérdést terjesztenek az említett igazságszolgáltatási fórum elé, amelyek nagyon összetettek és különösen érzékenyek. Annak érdekében, hogy a Bíróság továbbra is eleget tehessen a feladatának, amely szerint megőrzi és erősíti az uniós jog egységességét és koherenciáját, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a Bíróság határozatai a lehető legmagasabb színvonalúak legyenek, a megfelelő igazságszolgáltatás érdekeit követve, élni kell az EUMSZ 256. cikke (3) bekezdésének első albekezdésében biztosított lehetőséggel, és olyan hatáskört kell a Törvényszékre ruházni, amelynek keretében az Európai Unió Bíróságának alapokmányában (a továbbiakban: az alapokmány) meghatározott egyes ügycsoportokban elbíráhatja az EUMSZ 267. cikke alapján előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseket.
- (3) Annak, hogy az előzetes döntéshozatali hatáskör egy részét átruházzák a Törvényszékre, lehetővé kell tennie a Bíróság számára, hogy több időt és erőforrást fordítson a legösszetettebb és legérzékenyebb előzetes döntéshozatal iránti kérelmek vizsgálatára, és ennek keretében erősítse a nemzeti bíróságokkal folytatott párbeszédet, többek között annak révén, hogy szélesebb körben alkalmazza a Bíróság eljárási szabályzatának 101. cikkében előírt mechanizmust, amely lehetővé teszi számára, hogy az alapokmány 23. cikkében említett érdekeltnek által benyújtott beadványokon vagy írásbeli észrevételeken túlmenően, a Bíróság által előírt határidőn belül megküldendő felvilágosítást kérjen a kérdést előterjesztő bíróságtól.
- (4) Ebben az összefüggésben, és mivel a Bíróságnak előzetes döntéshozatali ügyekben egyre gyakrabban kell határozatot hoznia alkotmányos jellegű vagy az emberi jogokkal és az Európai Unió Alapjogi Chartájával (a továbbiakban: a Charta) kapcsolatos kérdésekben, meg kell erősíteni a bírósági eljárás átláthatóságát és nyitottságát. E célból és az

⁽¹⁾ A 2023. március 14-i vélemény (COM(2023)0135).

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2024. február 27-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2024. március 19-i határozata.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2015/2422 rendelete (2015. december 16.) az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló 3. jegyzőkönyv módosításáról (HL L 341., 2015.12.24., 14. o.).

1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁴⁾ sérelme nélkül az alapokmányt módosítani kell annak előírása érdekében, hogy az alapokmány 23. cikkében említett érdekelt által benyújtott beadványokat vagy írásbeli észrevételeket az ügy lezárását követő észszerű időn belül közzétégyék az Európai Unió Bíróságának honlapján, kivéve, ha az említett érdekelt tiltakozik saját beadványainak vagy írásbeli észrevételeinek közzététele ellen, amely esetben ugyanazon a honlapon fogják feltüntetni, hogy ilyen tiltakozással éltek. Az ilyen közzététel növelni fogja az elszámoltathatóságot, és erősíteni az Unióba és az uniós jogba vetett bizalmat.

- (5) Az uniós igazságszolgáltatási szervezetrendszernek az (EU, Euratom) 2015/2422 rendelet eredményeképpen végrehajtott reformját követően a Törvényszék jelenleg képes arra, hogy kezelje a munkateher növekedését, amely az előzetes döntéshozatali hatáskör egyes ügycsoportokban való átruházásából fog következni. Mivel azonban a Törvényszék munkaterhe szorosan összefügg az Unió tevékenységének alakulásával, ügyelni kell annak biztosítására, hogy a Törvényszék az Unió intézményei, szervei és hivatalai tekintetében továbbra is teljeskörűen gyakorolhassa a bírósági felülvizsgálati jogkörét.
- (6) A jogbiztonsággal összefüggő okokból elengedhetetlen, hogy azon ügycsoportok, amelyek tekintetében az előzetes döntéshozatali hatáskört a Törvényszékre ruházzák, egyértelműen meg legyenek határozva, és más ügycsoportoktól kellően elválaszthatók legyenek. Továbbá az is fontos, hogy az említett ügycsoportok olyanok legyenek, amelyek vonatkozásában a Bíróság ítélkezési gyakorlatának olyan szilárd alapja áll rendelkezésre, amely alkalmas arra, hogy iránymutatást nyújtson a Törvényszék részére az előzetes döntéshozatali hatáskörének gyakorlása során.
- (7) Az egyes ügycsoportok meghatározásakor ezenkívül azt is figyelembe kell venni, hogy a Bíróságot olyan számú előzetes döntéshozatali ügy vizsgálata alól kell tehermentesíteni, amely kellően jelentős ahhoz, hogy tényleges hatást gyakoroljon a Bíróság munkaterhére.
- (8) Az említett kritériumok alapján kell meghatározni azokat az egyes ügycsoportokat, amelyek tekintetében az előzetes döntéshozatali hatáskört átruházzák a Törvényszékre. Tekintettel az uniós jog változó jellegére, az egyes ügycsoportok meghatározásakor az ezek megjelölésére a leggyakrabban használt megfogalmazást kell alkalmazni. Annak biztosítása érdekében, hogy e meghatározást – az uniós jognak az említett egyes ügycsoportok tekintetében bekövetkező változásai ellenére – a jövőben továbbra is a szükséges jogbiztonság mellett lehessen elvégezni, fontos figyelembe venni, hogy e rendelet elfogadásának időpontjában jellemzően mely kérdések tartoznak az említett egyes ügycsoportok körébe.
- (9) A közös hozzáadottértékadó-rendszer, a jövedéki adók, a vámkódex és az áruknak a Kombinált Nomenklatúrában történő tarifális besorolása megfelel azoknak az ismérveknek, amelyek alapján azokat az EUMSZ 256. cikke (3) bekezdésének első albekezdése értelmében vett egyes ügycsoportoknak lehet tekinteni. Az említett ügycsoportok e rendelet elfogadásának időpontjában olyan területeket fednek le, mint a hozzáadottértékadó meghatározására szolgáló adóalap megállapítása vagy az említett adó megfizetése alóli mentesség feltételei; a jövedéki adóra vonatkozó általános rendelkezések, valamint az alkoholra, az alkoholtartalmú italokra, a dohányra, az energiatermékekre és a villamos energiára alkalmazott adókra vonatkozó keret értelmezése; a behozatali vagy kiviteli vámok megállapításának alapjául szolgáló tényezők az árukereskedelem összefüggésében, úgymint a Közös Vámtarifa, az áruk származása és vámértéke; a behozatali és kiviteli eljárások, beleértve a vámtartozás keletkezését, meghatározását és megszűnését; különleges vámeljárások; a vámmentességi rendszer, valamint a 2658/87/EGK tanácsi rendelet I. mellékletében megállapított Kombinált Nomenklatúra szerinti egyes vámtarifaszámoknak és egyes áruk Kombinált Nomenklatúra szerinti besorolási kritériumainak értelmezése⁽⁵⁾.
- (10) Az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség a közlekedési szolgáltatások késése vagy törlése, vagy az utasok visszautasított beszállásának esetén megfelel a kritériumoknak ahhoz, hogy azokat az EUMSZ 256. cikke (3) bekezdésének első albekezdése értelmében vett egyes ügycsoportoknak lehessen tekinteni, és olyan kérdésekre terjed ki, amelyeket e rendelet elfogadásának időpontjában a 261/2004/EK⁽⁶⁾, az 1177/2010/EU⁽⁷⁾, a 181/2011/EU⁽⁸⁾ és az (EU) 2021/782⁽⁹⁾ európai parlamenti és tanácsi rendelet szabályoz. Ugyanezek

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1049/2001/EK rendelete (2001. május 30.) az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről (HL L 145., 2001.5.31., 43. o.).

⁽⁵⁾ A Tanács 2658/87/EGK rendelete (1987. július 23.) a vám- és statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról (HL L 256., 1987.9.7., 1. o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 261/2004/EK rendelete (2004. február 11.) a visszautasított beszállás és légijáratok törlése vagy hosszu késése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség közös szabályainak megállapításáról, és a 295/91/EGK rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 46., 2004.2.17., 1. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1177/2010/EU rendelete (2010. november 24.) a tengeri és belvízi közlekedést igénybe vevő utasok jogairól, valamint a 2006/2004/EK rendelet módosításáról (HL L 334., 2010.12.17., 1. o.).

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 181/2011/EU rendelete (2011. február 16.) az autóbusszal közlekedő utasok jogairól és a 2006/2004/EK rendelet módosításáról (HL L 55., 2011.2.28., 1. o.).

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/782 rendelete (2021. április 29.) a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről (HL L 172., 2021.5.17., 1. o.).

a kritériumok az üvegházhatású gázok kibocsátási egységei kereskedelmi rendszerének vonatkozásában is teljesülnek, mely területet e rendelet elfogadásának időpontjában a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁰⁾ és az annak alapján elfogadott jogi aktusok szabályoznak.

- (11) Tekintettel a Bíróság és a Törvényszék között az előzetes döntéshozatali hatáskörmegosztás tekintetében alkalmazandó érdemi kritériumra, a jogbiztonsággal és a gyorsasággal összefüggő indokok alapján fontos, hogy ne maguknak a kérdést előterjesztő bíróságoknak kelljen eldönteniük azt a kérdést, hogy egy előzetes döntéshozatal iránti kérelem elbírálása melyik igazságszolgáltatási fórum hatáskörébe tartozik. Ezért minden előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a Bírósághoz kell benyújtani, amelynek az eljárási szabályzatában megállapított részletes szabályok szerint meg kell állapítania, hogy a kérelem kizárólag az alapokmány által meghatározott egyes ügycsoportok egyikébe vagy azok közül többbe tartozik-e, és hogy ennek megfelelően az említett kérelmet a Törvényszékhez kell-e továbbítani.
- (12) Továbbra is a Bíróságnak kell elbírálnia azokat az előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket, amelyek bár kapcsolódnak azon egyes ügycsoportokhoz, amelyek tekintetében ez a rendelet az előzetes döntéshozatali hatáskört a Törvényszékre ruházza, más ügycsoportokat is érintenek, mivel az EUMSZ 256. cikke (3) bekezdésének első albekezdése nem biztosít semmilyen lehetőséget arra, hogy az egyes ügycsoportokon kívüli egyéb területeken előzetes döntéshozatali hatáskört ruházzanak a Törvényszékre.
- (13) A törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság általi tisztességes, nyilvános és észszerű időn belüli tárgyaláshoz való jog a Charta 47. cikkének második bekezdése által garantált alapvető jog. Ezért magában az alapokmányban is egyértelműen rögzíteni kell, hogy a hatáskör továbbra is a Bíróságnál fog maradni, ha az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az elsődleges jog, a nemzetközi közjog, az uniós jog általános elvei vagy a Charta értelmezésével kapcsolatos önálló kérdéseket vet fel, tekintettel e kérdések horizontális jellegére, még akkor is, ha az alapeljárás tárgyát képező ügy jogi háttere egy vagy több olyan konkrét ügycsoporthoz tartozik, amelyek tekintetében e rendelet az előzetes döntéshozatali hatáskört a Törvényszékre ruházza.
- (14) Egy előzetes elemzést követően, valamint a Bíróság elnökhelyettesének és az első főtanácsnoknak a meghallgatását követően a Bíróság elnökének tájékoztatnia kell a Hivatalt arról, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a Törvényszékhez kell-e áttenni, vagy további elemzés céljából az általános értekezlet elé kell-e utalni, amelyen a Bíróság valamennyi bírāja és főtanácsnoka részt vesz. A megfelelő és gyors igazságszolgáltatás érdekében az annak értékelését szolgáló eljárást, hogy a kérelmet a Törvényszékhez kell-e áttenni, olyan időkereten belül kell lefolytatni, amely nem haladja meg a feltétlenül szükséges időtartamot, figyelembe véve az ügy jellegét, időtartamát és összetettségét.
- (15) A jogbiztonság és a bírósági eljárások nagyobb átláthatósága érdekében a Bíróságnak vagy a Törvényszéknek az előzetes döntéshozatalra utalásról hozott határozatában röviden meg kell indokolnia, hogy miért rendelkezik hatáskörrel az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés elbírálására. Emellett a Bíróságnak közzé kell tennie és rendszeresen frissítenie kell az alapokmány e módosító rendelet által beillesztett 50b. cikkének alkalmazását szemléltető példák listáját.
- (16) A Törvényszék fog dönteni az elé terjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem által kifejezetten vagy hallgatólágosan felvetett hatásköri vagy elfogadhatósági kérdésekről.
- (17) Az alapokmány 54. cikkének második bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a Törvényszék megállapítja, hogy nincs hatásköre valamely ügy elbírálására, az ügyet át kell tennie a Bírósághoz. Ugyanezen kötelezettség alkalmazandó, ha a Törvényszék az elé terjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem vizsgálata során megállapítja, hogy a kérelem nem felel meg az alapokmány – e módosító rendelet által beillesztett – 50b. cikkének első bekezdésében meghatározott feltételeknek.
- (18) Továbbá, a Törvényszék az EUMSZ 256. cikke (3) bekezdésének második albekezdése alapján a Bíróság elé utalhat valamely, a hatáskörébe tartozó ügyet, amelyben olyan elvi döntés meghozatalára van szükség, amely az uniós jog egységességét vagy koherenciáját befolyásolhatja.
- (19) Annak érdekében, hogy a nemzeti bíróságokat és az alapokmány 23. cikkében említett érdekelteket a Bíróság által biztosítottakkal azonos biztosítékok illessék meg, a Törvényszéknek olyan eljárási szabályokat kell elfogadnia, amelyek egyenértékűek a Bíróság által az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elbírálása során alkalmazottakkal, különösen ami a főtanácsnok kijelölését illeti. A Törvényszék bírójának maguk közül kell megválasztaniuk a főtanácsnoki feladatokat ellátó tagokat hároméves, megújítható időtartamra. Abban az időszakban, amíg az említett tagok főtanácsnoki feladatokat látnak el, nem járhatnak el bíróként az EUMSZ 267. cikke által szabályozott ügyekben. Továbbá, függetlenségének biztosítása érdekében az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elbírálására kijelölt főtanácsnoknak más tanácshoz kell tartoznia, mint amelyre az említett kérelmet kiosztották.

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).

- (20) Tekintettel az előzetes döntéshozatali eljárásnak a Törvényszék hatáskörébe tartozó közvetlen keresetekhez viszonyított sajátos jellemzőire, helyénvaló az előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket a Törvényszék e célra kijelölt tanácsainak kiosztani.
- (21) Ezenkívül, különösen annak érdekében, hogy meg lehessen őrizni a Törvényszék által hozott előzetes döntéshozatali határozatok koherenciáját, továbbá a megfelelő igazságszolgáltatás érdekében rendelkezni kell egy, az öt bíróból álló tanácsok és a nagytanács közötti köztes létszámú törvényszéki tanácsról. Tekintettel a Törvényszék e rendelet eredményeként jelentkező, megnövekedett feladataira, lehetővé kell tenni, hogy az eljárásban félként részt vevő tagállam vagy uniós intézmény kérelmezhesse egy ilyen köztes létszámú tanács összehívását, amikor az EUMSZ 267. cikke alapján a Törvényszékhez fordulnak.
- (22) A Bíróság statisztikái szerint a Törvényszék határozatai ellen nagyszámú fellebbezést nyújtanak be. Annak érdekében, hogy meg lehessen őrizni a fellebbezési eljárás hatékonyságát, és a Bíróság a jelentős jogkérdéseket felvető fellebbezésekre összpontosíthasson, ki kell terjeszteni a fellebbezések előzetes megengedhetővé nyilvánítására irányuló mechanizmust, közben gondoskodva a hatékony bírói jogvédelemmel összefüggő követelmények tiszteletben tartásáról.
- (23) A fellebbezések előzetes megengedhetővé nyilvánítására irányuló mechanizmust ki kell terjeszteni azokra a fellebbezésekre, amelyek tárgyát a Törvényszék olyan határozata képezi, amely az Unió olyan szervének vagy hivatalának független fellebbezési tanácsa által hozott határozatra vonatkozik, amely a 2019. május 1-jén rendelkezett ilyen független fellebbezési tanáccsal, de amely még nem szerepel az alapokmány 58a. cikkében. Az ilyen fellebbezések olyan ügyekre vonatkoznak, amelyek már kétszer is vizsgálat tárgyát képezték, először egy független fellebbezési tanács, majd a Törvényszék által, aminek eredményeképpen teljes mértékben biztosított a hatékony bírói jogvédelemhez való jog.
- (24) A fellebbezések előzetes megengedhetővé nyilvánítására irányuló mechanizmust ki kell terjeszteni az EUMSZ 272. cikke értelmében vett, választott bírósági kikötést tartalmazó szerződések teljesítésével kapcsolatos jogvitákra is, amelyek leggyakrabban csupán azt igénylik a Törvényszék részéről, hogy azon nemzeti jog alkalmazásával döntse el érdemben a jogvitát, amelyre a választott bírósági kikötés utal. Amennyiben a Törvényszéknek az uniós jog alkalmazásával kell eldöntenie érdemben a jogvitát, a Törvényszék által ilyen jogvitákkal kapcsolatban hozott határozatok elleni fellebbezéseket megengedhetővé kell nyilvánítani, ha azok az uniós jog egységessége, koherenciája vagy fejlődése szempontjából jelentős kérdéseket vetnek fel.
- (25) Az alapokmány 23. cikke feljogosítja az Európai Parlamentet, a Tanácsot és az Európai Központi Bankot, hogy beadványokat vagy írásbeli észrevételeket nyújtsanak be a Bírósághoz, amennyiben ők hozták meg azon jogi aktust, amelynek érvényessége vagy értelmezése a jogvita tárgyát képezi. A Bíróság mindazonáltal az igazságszolgáltatási gyakorlatában már megengedte az Európai Parlament és az Európai Központi Bank számára, hogy részt vegyenek más előzetes döntéshozatal iránti kérelmekkel kapcsolatos eljárásokban, amennyiben különleges érdekük fűződött a nemzeti bíróság által felvetett kérdésekhez.
- (26) Az alapokmány 23. cikkét ezért módosítani kell annak előírása érdekében, hogy a tagállamok bíróságainak minden olyan határozatáról, amely egy ügyet a Bíróság elé utal, értesíteni kell az Európai Parlamentet, a Tanácsot és az Európai Központi Bankot annak érdekében, hogy értékelhessék, fennáll-e esetükben ilyen különleges érdek, és eldönthessék, hogy élni kívánnak-e beadványok vagy írásbeli észrevételek benyújtásához való jogukkal. Egy ilyen módosítás nem sértheti más intézmények, szervek vagy hivatalok azon jogát, hogy beadványokat vagy írásbeli észrevételeket nyújtsanak be, amennyiben ők hozták meg azon jogi aktust, amelynek érvényessége vagy értelmezése a jogvita tárgyát képezi.
- (27) Ez a rendelet fontos változást jelent az Unió igazságszolgáltatási szervezetrendszerének tekintetében, ezért végrehajtását szorosan figyelemmel kell kísérni. E célból a Bíróságnak észszerű időn belül jelentést kell benyújtania az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz és a Bizottsághoz az előzetes döntéshozatali hatáskörök egyes ügycsoportokban a Törvényszékre történő átruházásáról, valamint a fellebbezések előzetes megengedhetővé nyilvánítására irányuló mechanizmus kiterjesztéséről. A Bíróságnak különösen olyan információkat kell szolgáltatnia, amelyek lehetővé teszik annak értékelését, hogy a reform által kitűzött célok mennyiben valósultak meg, figyelembe véve az ügyek elbírálásának gyorsaságát, továbbá a legösszetettebb vagy legérzékenyebb fellebbezések és előzetes döntéshozatal iránti kérelmek vizsgálatának hatékonyságát.
- (28) Az Európai Parlament és a Bíróság konstruktív párbeszédet alakított ki az Unió igazságszolgáltatási szervezetrendszerének működéséről, amely különösen hasznosnak bizonyult a jelenlegi reform összefüggésében. Ezt a párbeszédet, amelybe megfelelő esetben szakértők is meghívást kaphatnak, strukturált módon, évente, az egyes intézmények szerepének és hatásköreinek kellő tiszteletben tartása mellett kell folytatni annak érdekében, hogy megvitassák az alapokmány e rendelet által bevezetett reformjának végrehajtását, és mérlegeljék a további javítási lehetőségeket.

- (29) A nyilvános konzultáció és az érdekelt felekkel folytatott konzultáció az információkra támaszkodó döntéshozatal szerves részét képezi, és elengedhetetlen a jogalkotás minőségének javításához. Az alapokmányról szóló 3. jegyzőkönyv rendelkezéseinek az EUMSZ 281. cikke szerinti módosítására irányuló kérelem vagy javaslat elfogadása előtt a Bíróságnak vagy a Bizottságnak nyílt és átlátható módon nyilvános konzultációkat kell folytatnia, biztosítva, hogy e nyilvános konzultációk módja és határidői a lehető legszélesebb körű részvételt tegyék lehetővé. A nyilvános és az érdekelt felekkel folytatott konzultációk eredményeit haladéktalanul közölni kell – az esettől függően – a Bizottsággal vagy a Bírósággal, valamint az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal, és nyilvánosságra kell hozni.
- (30) Az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló 3. jegyzőkönyvet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló 3. jegyzőkönyv (a továbbiakban: az alapokmány) a következőképpen módosul:

1. A 23. cikk a következőképpen módosul:

a) az első és a második bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikkében említett esetekben egy tagállam bíróságának az eljárás felfüggesztéséről és az ügynek a Bíróság elé utalásáról szóló határozatát az érintett bíróság közli a Bírósággal. Ezt a határozatot azután a Bíróság hivatalvezetője továbbítja a feleknek, a tagállamoknak, az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Bizottságnak és az Európai Központi Banknak, továbbá annak az uniós intézménynek, szervnek vagy hivatalnak, amelyik meghozta azt a jogi aktust, amelynek érvényessége vagy értelmezése a jogvita tárgyát képezi.

E határozat közlésétől számított két hónapon belül a feleknek, a tagállamoknak, a Bizottságnak és – amennyiben úgy ítélik meg, hogy különleges érdekük fűződik az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben felvetett kérdésekhez – az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Központi Banknak jogában áll a Bírósághoz beadványokat vagy írásbeli észrevételeket benyújtani. Adott esetben annak az intézménynek, szervnek vagy hivatalnak, amely meghozta azt a jogi aktust, amelynek érvényessége vagy értelmezése a jogvita tárgyát képezi, szintén jogában áll beadványokat vagy írásbeli észrevételeket benyújtani.”;

b) a szöveg a következő bekezdéssel egészül ki:

„Az érdekelt által e cikk alapján benyújtott beadványokat vagy írásbeli észrevételeket az ügy lezárását követő észszerű időn belül közzé kell tenni az Európai Unió Bíróságának honlapján, kivéve, ha az említett érdekelt tiltakozik saját beadványainak vagy írásbeli észrevételeinek közzététele ellen.”

2. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„49a. cikk

A Törvényszéket egy vagy több főtanácsnok segíti az 50b. cikknek megfelelően hozzá továbbított előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elbírálásában.

A Törvényszék bírái – a Törvényszék eljárási szabályzatának megfelelően – maguk közül választják meg a főtanácsnoki feladatokat ellátó tagokat. Abban az időszakban, amíg az említett tagok főtanácsnoki feladatokat látnak el, nem járhatnak el bíróként előzetes döntéshozatal iránti kérelmek ügyében.

A főtanácsnokot minden előzetes döntéshozatal iránti kérelem esetében az e feladat ellátására megválasztott olyan bírák közül választják ki, akik nem ahhoz a tanácshoz tartoznak, amelyre a szóban forgó kérelmet kiosztották.

A második bekezdésben említett feladatok ellátására megválasztott bírakat három évre választják meg. Egy alkalommal újraválaszthatók.”

3. Az 50. cikk a következőképpen módosul:

a) a második és harmadik bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„A Törvényszék nagytanácsban, az öt bíróból álló tanácsok és a nagytanács közötti köztes létszámú tanácsban, vagy egyesbíróként is eljárhat.

A tanácsok összetételét, valamint azon eseteket és feltételeket, amelyek mellett a Törvényszék e különböző ítélkező testületekben eljár, az eljárási szabályzat határozza meg.”;

b) a szöveg a következő bekezdéssel egészül ki:

„A Törvényszék köztes létszámú tanácsban jár el az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke alapján előterjesztett ügyekben, ha az eljárásban félként részt vevő tagállam vagy uniós intézmény ezt kéri.”

4. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„50b. cikk

A Törvényszék hatáskörrel rendelkezik arra, hogy elbírálja az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke alapján előterjesztett azon előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket, amelyek kizárólag az egyes alábbi ügycsoportok valamelyikének vagy azok közül többnek a területére tartoznak:

- a) a közös hozzáadottértékadó-rendszer;
- b) a jövedéki adók;
- c) a vámkodeks;
- d) az áruknak a Kombinált Nomenklatúra szerinti tarifális besorolása;
- e) visszautasított beszállás vagy közlekedési szolgáltatások késése vagy törlése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség;
- f) az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelmi rendszere.

Az első bekezdés ellenére a Bíróság továbbra is hatáskörrel rendelkezik az olyan előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elbírálására, amelyek önálló kérdéseket vetnek fel az elsődleges jog, a nemzetközi közjog, az uniós jog általános elvei vagy az Európai Unió Alapjogi Chartája értelmezésével kapcsolatban.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke alapján előterjesztett minden kérelmet a Bírósághoz kell benyújtani. A Bíróság, a lehető leggyorsabban és miután az eljárási szabályzatában meghatározott részletes szabályoknak megfelelően meggyőződött arról, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem kizárólag az e cikk első bekezdése szerinti ügycsoportok valamelyikének vagy azok közül többnek a területére tartozik, átteszi e kérelmet a Törvényszékhez.

Azokat az előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket, amelyeket a Törvényszék az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke alapján bírál el, a Törvényszék eljárási szabályzatában meghatározott részletes szabályoknak megfelelően kell kiosztani az e célból kijelölt tanácsokra.”

5. Az 54. cikk második bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„Ha a Törvényszék megállapítja, hogy nincs hatásköre valamely olyan kereset vagy előzetes döntéshozatal iránti kérelem elbírálására, amely a Bíróság hatáskörébe tartozik, az ügyet átteszi a Bírósághoz. Hasonlóképpen, ha a Bíróság megállapítja, hogy egy kereset vagy előzetes döntéshozatal iránti kérelem a Törvényszék hatáskörébe tartozik, ezt a keresetet vagy kérelmet átteszi a Törvényszékhez, amely ezt követően az ügyben hatáskörének hiányát nem állapíthatja meg.”

6. Az 58a. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„58a. cikk

Amennyiben az Unió következő szervei vagy hivatalai valamelyikének független fellebbezési tanácsa által hozott határozatra vonatkozóan a Törvényszék által hozott határozat ellen fellebbezést nyújtottak be, a Bíróság előzetesen határoz a fellebbezés megengedhetőségéről:

- a) az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala;
- b) a Közösségi Növényfajta-hivatal;
- c) az Európai Vegyianyag-ügynökség;
- d) az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége;
- e) az Energiaszabályozók Európai Uniói Együttműködési Ügynöksége;
- f) az Egységes Szanálási Testület;
- g) az Európai Bankhatóság;
- h) az Európai Értékpapírpiaci Hatóság;
- i) az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság;
- j) az Európai Unió Vasúti Ügynöksége.

Az első bekezdésben említett eljárás azokra a fellebbezésekre is alkalmazandó, amelyeket a következőkkel szemben nyújtanak be:

- a) a Törvényszék azon határozatai, amelyek az Unió bármely más szervén vagy hivatalán belül 2019. május 1. után létrehozott olyan független fellebbezési tanács határozatára vonatkoznak, amelynél eljárást kell kezdeményezni, mielőtt a Törvényszék előtt keresetet lehetne indítani;
- b) a Törvényszék azon határozatai, amelyek az Európai Unió működéséről szóló szerződés 272. cikke értelmében vett, választott bírósági kikötést tartalmazó szerződés teljesítésére vonatkoznak.

A fellebbezés az eljárási szabályzatban meghatározott részletes szabályoknak megfelelően teljes egészében vagy részben megengedhető, ha az az uniós jog egységessége, koherenciája vagy fejlődése szempontjából jelentős kérdést vet fel.

A fellebbezés megengedhetőségére vonatkozó határozatot indokolni kell és közzé kell tenni.”

7. Az alapokmány V. címe a következő cikkel egészül ki:

„62d. cikk

Az ezen alapokmány módosítására irányuló kérelem vagy javaslat benyújtása előtt – esettől függően – a Bíróság vagy a Bizottság széles körű konzultációt folytat.”

2. cikk

(1) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke alapján előterjesztett azon előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket, amelyek az e rendelet hatálybalépésének időpontját követő hónap első napján folyamatban vannak a Bíróság előtt, a Bíróság bírálja el.

(2) A Törvényszék azon határozataival szembeni fellebbezések, amelyek az alapokmány 58a. cikke első bekezdésének e)–j) pontjában említett valamely uniós szerv vagy hivatal fellebbezési tanácsa által hozott határozatra vonatkoznak, valamint az alapokmány 58a. cikke második bekezdésének b) pontjában említett határozatokkal szembeni azon fellebbezések, amelyeket e rendelet hatálybalépésének időpontjában már benyújtottak a Bírósághoz, nem tartoznak a fellebbezések előzetes megengedhetőségé nyilvánítására irányuló mechanizmus hatálya alá.

3. cikk

(1) A Bíróság 2025. szeptember 2-ig közzéteszi és rendszeresen frissíti az alapokmány 50b. cikkének alkalmazására vonatkozó példák listáját.

(2) A Bíróság 2028. szeptember 2-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak az alapokmány e rendelet által bevezetett reformjának végrehajtásáról.

Az említett jelentésben a Bíróság ismerteti legalább a következőket:

- a) az EUMSZ 267. cikke alapján érkezett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek száma;
- b) az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek száma az alapokmány 50b. cikkének első bekezdésében megjelölt egyes ügycsoportokban;
- c) a Törvényszék által vizsgált előzetes döntéshozatal iránti kérelmek száma és az 50b. cikk első bekezdésében említett egyes ügycsoportok, amelyekre a kérelmek vonatkoztak, valamint adott esetben a Törvényszék által a Bírósághoz áttett ügyek száma és a Törvényszék olyan határozatainak száma, amelyek az alapokmány 62. cikkében meghatározott felülvizsgálati eljárás tárgyát képezték;
- d) azon előzetes döntéshozatal iránti kérelmek száma és jellege, amelyeket nem továbbítottak a Törvényszékhez annak ellenére, hogy az alapeljárás tárgyát képező ügy jogi háttere az 50b. cikk első bekezdésében említett egyes ügycsoportok valamelyikének vagy azok közül többnek a területére tartozott;
- e) az alapokmány 50b. cikke szerinti előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elbírálásának átlagos időtartama mind a Bíróságon, mind a Törvényszéken, az alapokmány 50b. cikkének harmadik bekezdésében meghatározott ellenőrzési eljárás átlagos időtartama, valamint az alapokmány 62. cikkében meghatározott felülvizsgálati eljárás átlagos időtartama;
- f) a fellebbezések előzetes megengedhetőségé nyilvánítására irányuló mechanizmus hatálya alá tartozó ügyek száma és jellege;
- g) olyan információk, amelyek lehetővé teszik annak értékelését, hogy az e rendelet által kitűzött célok mennyiben valósultak meg, figyelembe véve az ügyek elbírálásának gyorsaságát, továbbá a legösszetettebb vagy legérzékenyebb fellebbezések és előzetes döntéshozatal iránti kérelmek vizsgálatának hatékonyságát, különösen a kérdést előterjesztő bíróságokkal a Bíróság eljárási szabályzatának 101. cikke alapján folytatott intenzívebb információcsere révén;

h) információk az alapokmány 23. cikke ötödik bekezdésének alkalmazásáról, különösen a közzétett beadványokról és írásbeli észrevételekről és a bejelentett tiltakozásokról.

A jelentéshez adott esetben csatolni kell az alapokmány módosítására irányuló jogalkotási aktusra irányuló kérelmet, különösen az alapokmány 50b. cikkének első bekezdésében meghatározott egyes ügycsoportok jegyzékének módosítása céljából.

4. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő hónap első napján lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2024. április 11-én.

az Európai Parlament részéről a

az elnök

R. METSOLA

Tanács részéről

az elnök

V. DE BUE